

รูปแบบการพัฒนาความรู้ผู้ประสานงาน จัดการเครือข่ายยุติธรรมชุมชน แก้ไขความขัดแย้งเบตพื้นที่ จังหวัดฉะเชิงเทรา

ณภาพิพ เกสสมบูรณ

■ บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคการบริหารจัดการของผู้ประสานงานเครือข่ายยุติธรรมชุมชนแก้ไขความขัดแย้งเบตพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา ศึกษาวิธีการแก้ไขปัญหาและพัฒนาความรู้เพิ่มศักยภาพสำหรับผู้ประสานงานให้จัดการเครือข่ายยุติธรรมชุมชนแก้ไขความขัดแย้งเบตพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา และเพื่อสร้างหลักสูตรและทดลองประเมินผลเชิงปฏิบัติการเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาความรู้ของผู้ประสานงานจัดการเครือข่ายยุติธรรมชุมชนสามารถจัดการแก้ไขความขัดแย้งเบตพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทราได้อย่างมีประสิทธิภาพ พื้นที่ทำการศึกษา ได้แก่ เครือข่ายยุติธรรมชุมชน จำนวน 20 ศูนย์ ในจังหวัดฉะเชิงเทรา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้ประสานงานเครือข่ายยุติธรรมชุมชนจำนวน 20 คน โดยใช้วิธีการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ การสัมภาษณ์แบบเชิงลึก สทนากลุ่ม และส่งแบบสอบถามจำนวน 400 ชุด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ t-test

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการของผู้ประสานงานจัดการเครือข่ายยุติธรรมชุมชนระดับการศึกษาของผู้ประสานงานเครือข่ายยุติธรรมชุมชน โดยร้อยละ 89 ของผู้ประสานงานเครือข่ายสำเร็จการศึกษาเพียงระดับระดับชั้นประถมศึกษา การแก้ปัญหาเกี่ยวกับภูมิหลังด้านการศึกษาที่ยังไม่ดีพอของผู้ประสานงานเครือข่ายยุติธรรมชุมชนโดยการพัฒนหลักสูตรที่มุ่งเน้นเพื่อนำไปปฏิบัติงานในการปัญหาความขัดแย้งในชุมชน รูปแบบหลักสูตรโมเดลที่สร้างขึ้นในการพัฒนาองค์ความรู้

ประกอบด้วย ความรู้ด้านกฎหมาย การบริหารจัดการ สังคมศาสตร์ จิตวิทยา เทคโนโลยีสารสนเทศ สถิติการวิเคราะห์ ธรรมพหุศาสตร์ การปกครอง การใช้ภาษาและเทคนิคการแก้ไขความขัดแย้งอย่างสันติ

คำสำคัญ: ผู้ประสานงานเครือข่ายยุติธรรมชุมชน, การแก้ไขความขัดแย้ง, หลักสูตรการฝึกอบรม

■ abstract

The aims of this research are to study conflict resolution problems and difficulties on management of the coordinators of the Community Justice Network in Chachoengsao Province, to study the conflict resolution methods of the community justice coordinators and to create and evaluate models of conflict resolution training curriculum of coordinators in twenty community justice network centers in Chachoengsao Province. The samples used in this study were twenty community justice coordinators by specific sampling method. The tools used for data collection were in-depth interview, group discussion and 400 questionnaires. The statistics used for data analyses were percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The results of the study reveal that the problem on management of the community justice network was that 89% of the

community justice network coordinators completed only primary schools. Then, the problem of low educational background of coordinators could be solved by developing the curriculum focused on conflict resolution in the community. The curriculum consisted of knowledge on general law, management, sociology, psychology, analysis statistics, Buddhist morality, politics, and working techniques.

Keywords: coordinators of community justice network center, conflict resolution, training curriculum.

■ บทนำ

แนวคิดเกี่ยวกับนโยบายกระบวนการยุติธรรมชุมชนนั้น มุ่งเน้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกับภาครัฐ เพื่อเป็นการพัฒนาประชาชนในสังคมให้เห็นถึงความสำคัญเมื่อเกิดปัญหาความขัดแย้ง สามารถบริหารจัดการ แก้ไขเพื่อยุติและระงับข้อพิพาทโดยชุมชนด้วยสันติวิธีอย่างสมานฉันท์ ซึ่งในอดีตที่ผ่านมาการจัดการความขัดแย้งของชุมชนนั้นใช้ความคิด ความเชื่อ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประสบการณ์ของบรรพบุรุษ ในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดความสุขในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมชุมชน เมื่อถึงยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรม เทคโนโลยี การติดต่อสื่อสารที่รวดเร็วและทันสมัย ซึ่งส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวัน ระบบการแข่งขันเพิ่มขึ้นโดยไม่คำนึง

ถึงกฎ ระเบียบ กติกาและข้อกำหนดของสังคม จึงเป็นประเด็นปัญหาแห่งความขัดแย้งที่สังคม หลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งทวีความรุนแรงและความ ซับซ้อนของปัญหามากยิ่งขึ้น จึงเป็นเหตุผลที่ ภาครัฐเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนที่เห็นคุณค่า ความยุติธรรม เข้ามีส่วนร่วมและกำหนด บทบาทในการสร้างพลังขับเคลื่อนการบริหาร จัดการระบบ การตัดสินใจใช้บริการทางเลือก กระบวนทัศน์ใหม่ เพื่อเป็นเวทีแห่งการยุติความ ขัดแย้ง โดยจัดตั้งเป็นจุดศูนย์กลาง เรียกว่า “เครือข่ายยุติธรรมชุมชน”

ระยะเวลาที่ผ่านมากระบวนการยุติธรรมใน ประเทศไทยยึดมั่นกับกระบวนการยุติธรรมแบบ ดั้งเดิม (กระแสหลัก) เท่านั้น โดยรวมอำนาจ ไว้ส่วนกลาง ภาครัฐเป็นฝ่ายบริหารจัดการ แต่เพียงผู้เดียว จึงเกิดปัญหาและอุปสรรค ขึ้นหลายประการ อีกทั้งยังทำให้ไม่สามารถ ป้องกัน ควบคุม ดูแลด้านความปลอดภัยใน ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนได้ ทำให้เกิด ความเสียหาย และประชาชนได้รับความเดือด ร้อนจากปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในสังคม อยู่เป็นประจำ จึงส่งผลให้กระบวนการยุติธรรม อาญาได้รับขีดความสามารถเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม เป็นจำนวนมาก และมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ดังนั้น การปฏิบัติงานกระบวนการยุติธรรมกระแส หลัก จึงไม่สามารถอำนวยความสะดวก ให้ความสะดวก รวดเร็ว และตอบสนองกับ ความต้องการประชาชนได้เท่าที่ควร โดยให้ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมด้านกระบวนการ ยุติธรรมดังนั้นการพัฒนาระบบยุติธรรมกับ สังคมชุมชน เพื่อเป็นการเสริมแนวทางการ ปฏิบัติงานของกระบวนการยุติธรรมกระแส หลัก และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ประชาชน

ได้รับประโยชน์กับสังคมภายในสังคมชุมชน และเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างทั่วถึง ซึ่ง จุฬารัตน์ เอื้ออำนวย (2551 หน้า 1) กล่าวไว้ เกี่ยวกับการพัฒนาระบบกฎหมายไทยอันเป็น เหตุผลที่ประสบปัญหาต่าง ๆ ปรากฏอยู่ใน ระบบยุติธรรมปัจจุบันจึงตระหนักและคำนึง ความสำคัญกระบวนการยุติธรรม เสนอแนวคิด นโยบายการเปิดเวที ยุติธรรมชุมชนเพื่ออำนวยความสะดวกความยุติธรรมในเขตพื้นที่สำหรับ การพัฒนาสู่ “ระบบยุติธรรมรากแก้ว” เพื่อ ร่วมแสดงความคิดเห็น แก้ไข ยุติปัญหาความ ขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมชุมชน โอกาสเข้าถึง ความยุติธรรมได้ง่าย สะดวก รวดเร็วและมีความ เสมอภาคเท่าเทียม แนวคิดการเปิดเครือข่าย ยุติธรรมชุมชน เพื่อสนองนโยบายที่กำหนดไว้ ในรัฐธรรมนูญที่เปรียบเสมือนเป็นเสาหลักของ ประเทศ ซึ่งประชาชนประพฤติปฏิบัติภายใต้ กฎหมายอันนำไปสู่หลักทฤษฎีต่าง ๆ เช่น หลัก ความชอบด้วยกฎหมาย ที่ประกอบด้วย ดินแดน ประชากร และอำนาจ (เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์, 2552 หน้า 85, 91) ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ ฉบับแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 กล่าวไว้ มาตรา 40 ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิใน กระบวนการยุติธรรม (1) สิทธิเข้าถึงกระบวนการ ยุติธรรมได้โดยง่าย สะดวก รวดเร็วและทั่วถึง (สมชาย พงษ์พัฒนาศิลป์ และเผ่าพันธุ์ ขอบน้ำตาล, 2552, หน้า 15) จากการค้นคว้านั้น ผู้วิจัยพบว่าสถิติการยื่นฟ้องคดีเข้าสู่กระบวนการ ยุติธรรมทั่วราชอาณาจักรส่วนใหญ่เป็นคดี เกี่ยวกับปัญหาคดีอาชญากรรม เช่น คดีปล้น รังราวทรัพย์ ลักทรัพย์ ฉ้อโกง คดีอุกฉกรรจ์ เช่น คดีเกี่ยวกับด้านร่างกายและเพศ คดีประทุษร้าย ต่อร่างกายและทรัพย์สิน และคดีอื่น ๆ นอกจาก

นี่เป็นคดีเกี่ยวกับรัฐได้รับความเสียหาย จากข้อมูลทีกล่าวนั้นเป็นผลกระทบกับการปฏิบัติงานด้านกระบวนการยุติธรรมอย่างยิ่ง และนับว่าในอนาคตจำนวนคดีมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่คดียังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ ต้องค้นหาข้อมูล หลักฐาน เอกสารประกอบเพิ่มเติม เพื่อให้การพิจารณาคดีได้รับความยุติธรรมอย่างเสมอภาค โดยเฉพาะให้ประชาชนได้รับความเชื่อถือและเชื่อมั่นด้วยหลักนิติธรรมในระบบของกระบวนการยุติธรรม จากประเด็นสำคัญที่กล่าวนั้น จึงทำให้ภาครัฐนำแนวคิดเพื่อจุดประกายกระบวนการทศน์ใหม่ ปฏิรูปและบังคับให้ประจักษ์ว่า ระบบกระบวนการยุติธรรมต้องปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการให้ทันต่อเหตุการณ์ วิฤตทางสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ให้เท่าทันยุคโลกาภิวัตน์ ด้วยเทคโนโลยี ทันสมัย สะดวกและรวดเร็วเป็นที่ยอมรับต่อสังคม

ประเด็นปัญหาดังกล่าวภาครัฐจึงกำหนดนโยบายเกี่ยวกับ “เครือข่ายยุติธรรมชุมชน” เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวก เสริมสร้างความเป็นธรรมและความสงบสุขในสังคม อันเป็นภารกิจหลักที่สำคัญของกระทรวงยุติธรรมที่ต้องดำเนินการให้แก่ประชาชนทุกเขตพื้นที่และทุกระดับ “ยุติธรรมชุมชน” หรือ Community Justice เป็นภารกิจที่รัฐไม่สามารถดำเนินการแต่เพียงฝ่ายเดียวให้บรรลุผลอย่างยั่งยืนได้ หัวใจสำคัญของการบริหารจัดการเครือข่ายยุติธรรมชุมชนให้สำเร็จนั้น ต้องให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมด้วยตนเอง ซึ่งประชาชนในชุมชนเป็นผู้ที่ใกล้ชิดและสัมผัสกับกลุ่มสังคมชุมชนให้เครือข่ายมีความเข้มแข็ง สามารถสร้างพลังขับเคลื่อนโดยการจัดตั้ง “ศูนย์ยุติธรรมชุมชน”

ของตนขึ้นมา เพื่อเป็นกลไกร่วมกันสร้าง “สังคมที่ยุติธรรม” (กรมคุมประพฤติ คู่มือเครือข่ายยุติธรรมชุมชน, 2551, หน้า 3) การฝึกอบรมเข้าร่วมกิจกรรมและสัมมนา เพื่อทราบบทบาท จัดตั้งเครือข่ายยุติธรรมชุมชน และคัดเลือกผู้นำหรือแกนนำ เพื่อปฏิบัติหน้าที่บริหารจัดการเครือข่ายยุติธรรมชุมชน เรียกว่า “ผู้ประสานงานเครือข่ายยุติธรรมชุมชน” ทำหน้าที่ลดข้อพิพาท ความขัดแย้งระหว่างประชาชนในชุมชนด้วยกัน โดยให้บุคคลในชุมชนช่วยเหลือร่วมกันแก้ไขปัญหาเพื่อยุติความขัดแย้งจากสภาพปัญหา การวิจัยที่ผ่านมา พบว่า เมื่อเกิดปัญหาความขัดแย้งขึ้น ประชาชนที่ตัดสินใจเข้าสู่เครือข่ายยุติธรรมชุมชน เพื่อร่วมกันช่วยเหลือแก้ไขปัญหาเขตพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา ประสบปัญหาความขัดแย้งที่ต่างกัน อาทิ เช่น ปัญหาขัดแย้งเกี่ยวกับที่ดิน ปัญหาการทำมาหากิน ปัญหาที่อยู่อาศัย ปัญหาสิ่งแวดล้อมจากมลพิษโรงงาน ปัญหาด้านครอบครัว ปัญหาเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินและปัญหาการวิวาทของเด็กและเยาวชน เป็นต้น

สภาพปัญหาในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งนั้นยังประสบปัญหาและยังไม่สัมพันธ์กับความเชี่ยวชาญและชำนาญของการปฏิบัติงานดังนี้

1) การดำเนินการยุติความขัดแย้งขั้นพื้นฐานยังขาดความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ในการนำหลักการอธิบายให้เกิดความสมานฉันท์อย่างสันติวิธี เพื่อนำประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นวิเคราะห์ รวบรวมข้อเท็จจริง ส่งผลกระทบให้เกิดความขัดแย้งนั้นยุติไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ทำให้เกิดปัญหาต่อเนื่อง หาข้อสรุปไม่ตรงประเด็นกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น

2) การจัดระบบ ไม่ทำการศึกษาข้อมูลล่วงหน้าไว้ก่อน จึงทำให้ความเข้าใจที่แก้ไข้ปัญหาไม่เป็นแนวทางเดียวกัน อันส่งผลให้เกิดความขัดแย้งกับบุคคลที่ร่วมแสดงความคิดเห็น ที่เกิดระบบไม่สอดคล้องลูกโซ่ความขัดแย้งเพิ่มขึ้น

3) การบริหารจัดการ เก็บข้อมูล จัดบันทึก เพื่อนำเสนอและปรึกษา ยังไม่ครอบคลุมปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นและยึดหลักการความยุติธรรม

4) บุคลากรที่ร่วมแสดงความคิดเห็นนั้น ยังไม่จัดระบบในรูปคณะกรรมการและคัดเลือกบุคคลที่ชำนาญกับเหตุการณ์ที่เกิดความขัดแย้ง

5) การได้รับความร่วมมือกับการพัฒนาเครือข่ายยุติธรรมชุมชน นั้นยังขาดสภาพคล่อง การสนับสนุน เทคโนโลยีที่ทันสมัย การรับข้อมูลข่าวสาร และงบประมาณในการบริหารจัดการให้เกิดความพร้อมการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ความต้องการในการแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาเครือข่ายยุติธรรมชุมชน จากข้อมูลสภาพปัญหาที่เป็นผลกระทบกับการปฏิบัติงานของการยุติความขัดแย้งใช้บริการยุติธรรมชุมชนในเขตพื้นที่ของการวิจัย ดังนี้

1) เพื่อพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติงานบริหารจัดการเครือข่ายยุติธรรมชุมชน โดยการเสริมสร้างความรู้ เพิ่มทักษะ ภูมิปัญญาให้ได้รับความรู้ ความเข้าใจในหลักการ เนื้อหาวิชาการ และกลไกของการปฏิบัติงานเพื่อยุติปัญหาความขัดแย้งอย่างสันติวิธี

2) การพัฒนาเพื่อจัดระบบ ขั้นตอนการดำเนินการใช้กลยุทธ์ โน้มน้าวด้วยความเป็นกลางและความยุติธรรมอย่างรอบคอบเพื่อให้

ได้รับความเชื่อมั่นและความไว้วางใจ

3) การสร้างรูปแบบการพัฒนาความรู้ให้กับบุคลากรที่บริหารจัดการเครือข่ายยุติธรรมชุมชนเป็นหลักสูตรโดยการจัดฝึกอบรม ซึ่งทำให้เพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานอย่างภาคภูมิใจและมั่นใจในการแสดงความคิดเห็น แก้ไขความขัดแย้งได้สำเร็จ

4) พัฒนาโครงสร้างของการจัดตั้งคณะกรรมการหรือบุคคลที่มีประสบการณ์และความชำนาญและเป็นบุคคลที่ชุมชนให้ความเคารพและนับถือ

5) การพัฒนาเครื่องมือ อุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินการให้ทันสมัย รวดเร็ว สะดวก และโดยเฉพาะบันทึก เก็บข้อมูลไว้เป็นการเฉพาะ และการปฏิบัติงานควรดำเนินการรูปแบบเดียวกัน ซึ่งสามารถปรึกษากันในระหว่างพื้นที่ในการแก้ไข้ปัญหาเป็นระบบ

จากผลที่กล่าวเกี่ยวกับสภาพปัญหาและการแก้ไข้การพัฒนาความรู้ผู้ประสานงานจัดการเครือข่ายยุติธรรมชุมชนแก้ไข้ความขัดแย้งสอดคล้องกับการค้นคว้าของการวิจัย แนวเดียวกันของ พงศ์ สุภาวสิทธิ์ (2541) ในรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมความรู้ทางด้านกฎหมาย เพื่อนำไปใช้ในชุมชนชนบท สำหรับผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ เสนอความต้องการให้ความรู้ด้านกฎหมายแก่ประชาชนในชนบท ดังนั้น ผู้วิจัยศึกษาในครั้งนี้เพื่อการพัฒนาบุคลากรให้ได้รับความรู้ ความเข้าใจ เสริมทักษะ (ศิริพงษ์ เสาภายน, 2545 หน้า 4) เพื่อเพิ่มพูนปัญญา ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลเพื่อให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ โดยจัดทำโครงสร้างหลักสูตรวิธีการจัดฝึก

อบรมเพื่อพัฒนาความรู้ผู้ประสานงานจัดการเครือข่ายยุติธรรมชุมชนแก้ไขความขัดแย้งเขตพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งกำหนดเป็นรูปแบบของโมเดลกลุ่มสาระแห่งการเรียนรู้เพื่อปฏิบัติงานด้วยความเชื่อมั่นเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างภาคภูมิใจอันประกอบด้วยข้อมูลด้วยกันหลายวิชาเชิงเนื้อหาและกิจกรรมและกระบวนการเทคนิคปฏิบัติการเป็นหลักสูตรที่ครบวงจรพัฒนาความรู้สู่ปัญญาปฏิบัติงานเกิดคุณค่ากับตนเองและประโยชน์กับประเทศต่อไป

■ วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ กำหนดวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาอุปสรรคการบริหารจัดการ ของผู้ประสานงานเครือข่ายยุติธรรมชุมชนแก้ไขความขัดแย้งเขตพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา
2. เพื่อศึกษาแนวทางและรูปแบบเพื่อพัฒนาความรู้เพิ่มศักยภาพสำหรับผู้ประสานงานจัดการเครือข่ายยุติธรรมชุมชนจังหวัดฉะเชิงเทรา
3. เพื่อสร้าง และประเมินผลการทดลองใช้หลักสูตรพัฒนาศักยภาพเพิ่มความรู้ผู้ประสานงานจัดการเครือข่ายยุติธรรมชุมชนแก้ไขความขัดแย้ง

■ ระเบียบวิธีวิจัย

กลุ่มประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในวิจัยนี้ กลุ่มแรกคือผู้ประสานงานจัดการเครือข่ายยุติธรรมชุมชนแก้ไขความขัดแย้ง เขตพื้นที่ของจังหวัดฉะเชิงเทราที่เปิด

ศูนย์ยุติธรรมชุมชน 20 ศูนย์ จำนวน 20 คน และอาสาสมัครเป็นสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชน จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 1,382 คน กลุ่มประชากรที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ผู้ประสานงานจัดการเครือข่ายยุติธรรมชุมชนแก้ไขความขัดแย้ง ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับด้านกระบวนการยุติธรรมในเขตพื้นที่และไม่ได้ปฏิบัติงานในเขตพื้นที่การวิจัย จำนวน 10 คน และผู้นำท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ครู พระสงฆ์ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้ปฏิบัติงานใกล้เคียงในเขตพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 10 คน กลุ่มที่สอง ผู้ที่ได้รับมอบหมายในการปฏิบัติงานด้านยุติธรรมชุมชนได้แก่ ผู้พิพากษา อัยการ ตำรวจ ราชทัณฑ์ ทนายความและผู้อำนวยการสำนักงานยุติธรรมจังหวัดฉะเชิงเทราจำนวน 16 คน กลุ่มที่สาม ประชากรที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเครือข่ายชุมชนแก้ไขความขัดแย้งได้แก่ ผู้ประสานงานจัดการเครือข่ายยุติธรรมชุมชนแก้ไขความขัดแย้ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำเปรี้ยว และอาสาสมัครสมาชิกเครือข่ายชุมชนจำนวน 12 คน กลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่กลุ่มที่ 1 ใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (indept-interview) ผู้ประสานงานจัดการเครือข่ายยุติธรรมชุมชนแก้ไขความขัดแย้ง เขตพื้นที่ของจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยที่การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ กำหนดวิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (specific Sampling) กลุ่มที่ 2 ใช้ในการตอบแบบสอบถามของอาสาสมัครสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชน จำนวน 1,382 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วนโดยการส่งแบบสอบถามจำนวน 400 ชุดและไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง 50 ชุด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย 5 ส่วน ส่วนแรกคือ คำถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน และส่วนที่สองเป็นคำถามเกี่ยวกับระดับความเป็นลักษณะการจัดการเครือข่ายชุมชนแก้ไขความขัดแย้ง การติดต่อสื่อสารกับองค์กร พฤติกรรมภาวะผู้นำ การควบคุม การส่งแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนการประมาณค่าให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบเพียง 1 ระดับโดยวิธีของ ลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยการกำหนดแบบมาตรฐานวัดการวิจัย 5 อันดับ (Rating Scale) (1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด และ 5 = เห็นด้วยมากที่สุด) ส่วนที่สาม เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้ประสานงานจัดการเครือข่ายยุติธรรมชุมชนแก้ไขความขัดแย้งโดยการกำหนดแบบมาตรฐานวัดการวิจัย 5 อันดับ (Rating Scale) (1 = น้อยที่สุด และ 5 = มากที่สุด) ส่วนที่สี่ แบบสอบถามเกี่ยวกับสังคมมนุษย์วิทยาการจัดการ ภาวะผู้นำโดยการกำหนดแบบมาตรฐานวัดการวิจัย 5 อันดับ (Rating Scale) (1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด และ 5 = เห็นด้วยมากที่สุด) ส่วนที่ห้าข้อเสนอแนะความคิดเห็นทั่วไป

การวิเคราะห์ทางสถิติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ t-test

■ สรุปผลการวิจัย

ผลของการศึกษาจากการสังเกต สัมภาษณ์ และใช้แบบสอบถามบุคคลทั่วไปที่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับเครือข่ายยุติธรรมชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา 11 เครือข่าย เครือข่ายละ 12 คน รวมทั้งสิ้น 132 คน ซึ่งได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์จำนวนทั้งหมด 128 คน ผลปรากฏว่าได้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาอุปสรรคของการบริหารจัดการเครือข่ายยุติธรรมชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา 3 กรณี ประการแรก การประชาสัมพันธ์และตระหนักถึงความสำคัญในคุณค่าของเครือข่ายยุติธรรมชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรายังไม่แพร่หลาย

ประการที่สองขาดการสนับสนุนและเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อเปิดโอกาสให้เข้าใจในการปฏิบัติงานด้านบทบาท อำนาจ และหน้าที่ของการบริหารจัดการเครือข่ายยุติธรรมชุมชนในการแก้ปัญหาคความขัดแย้งในเขตพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา ประการที่สาม การสนับสนุนเกี่ยวกับงบประมาณการปฏิบัติงานในมิติสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงการปฏิบัติงานในพื้นที่ห่างไกล

กลุ่มตัวอย่างที่สัมภาษณ์เขตพื้นที่การวิจัย ซึ่งได้ข้อมูลที่อ้อมตัวจำนวน 17 คน ได้แก่ ผู้นำท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ครู พระสงฆ์ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้ปฏิบัติงานใกล้เคียงในเขตพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา

ตารางที่ 1

สภาพปัญหาการดำรงชีวิตในชุมชนที่เกิดความขัดแย้ง	แสดงความคิดเห็น ประชากร/คน	ร้อยละ (n=128)
1. ด้านครอบครัว	85	66.40
2. ด้านมลพิษสภาพแวดล้อม	66	51.56
3. ด้านคดีละเมิดสิทธิและเสรีภาพ	58	44.53
4. ด้านกระทำผิดกฎหมาย(ยาเสพติด การพนัน)	57	44.53
5. ด้านทำร้ายร่างกาย	53	41.40
6. ด้านทะเลาะวิวาทเกี่ยวกับผลประโยชน์	52	40.62
7. ด้านอาชญากรรม	50	39.06
8. ประชากรที่ย้ายที่อยู่อาศัยในเขตชุมชน	32	25.00
9. บทบาทผู้นำชุมชน	31	24.12

จากตารางพบว่าสภาพทั่วไปที่เป็นผลกระทบเกิดปัญหาความขัดแย้งในสังคมชุมชนเขตพื้นที่การวิจัยนั้นเป็นประเด็นที่สำคัญอยู่หลายด้าน ผลสำรวจที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตมากที่สุดที่ประชากรแสดงความคิดเห็นที่เป็นปัญหาและความขัดแย้งมากที่สุดคือด้านครอบครัว ถึงร้อยละ 66.40 รองลงมาด้านการขัดแย้งผลประโยชน์ภายในชุมชนร้อยละ 51.56 ปัญหาด้านทำร้ายร่างกาย ร้อยละ 44.53 ด้านยาเสพติด การพนันร้อยละ 41.40 ปัญหาด้านคดีละเมิดสิทธิและเสรีภาพร้อยละ 40.62 ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมในสังคมชุมชน ร้อยละ 39.06 ผลการสำรวจวิเคราะห์ได้ว่าสังคมที่ดำเนินชีวิตนั้นยังแฝงด้วยปัญหาต่างๆ

ด้วยกันหลายประเด็นที่ต้องการความช่วยเหลือดูแล ควบคุมและป้องกันเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นซึ่งการเป็นเครือข่ายยุติธรรมชุมชนนั้นเป็นสิ่งสำคัญกับชุมชนที่สามารถแก้ไขได้ในขั้นตอนเบื้องต้นที่ให้ตำรวจรักษาช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ผลการวิเคราะห์กระบวนการพัฒนาความรู้ผู้ประสานงานจัดการเครือข่ายยุติธรรมชุมชนจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง 15 คน ประกอบไปด้วยผู้พิพากษา 2 คน อัยการ 3 คน ตำรวจ 3 คน ทนายความ 1 คน ผู้นำชุมชน 1 คน กรมราชทัณฑ์ 1 คน และสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล

ตาราง 2 การแสดงความคิดเห็นการพัฒนาเสริมสร้างบุคลิกภาพของผู้นำเครือข่ายยุติธรรมชุมชน เพื่อแก้ไขความขัดแย้ง

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (n=15)
1	การเสริมสร้างบุคลิกภาพให้ได้รับความเชื่อมั่นกับบุคคลที่ปฏิบัติงาน	15
2	ผู้ประสานงานที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นประธานศูนย์เครือข่ายเห็นคุณค่าตนเองและสังคม	14
3	พัฒนาภูมิปัญญา ทักษะจากการเรียนรู้อย่างมีศักยภาพ	13
4	ได้รับการพัฒนาความรู้เพิ่มขึ้น	12
5	มีส่วนร่วมช่วยเหลือสังคมชุมชนด้วยจิตอาสา	11
6	พัฒนากระบวนการบริหารจัดการเครือข่ายยุติธรรมชุมชน	10
7	เกิดความเข้าใจวิธีปฏิบัติงานมากขึ้น	9
8	สามารถสร้างแรงจูงใจให้ผู้อื่นคล้อยตามด้วยเหตุผล	8
9	การตัดสินใจอย่างรอบคอบเมื่อได้รับความรู้สอดคล้องการปฏิบัติงาน	7

จากตารางพบว่า การพัฒนาความรู้ผู้ประสานงานจัดการเครือข่ายยุติธรรมชุมชน แก้ไขปัญหาความขัดแย้งนั้นเกิดประโยชน์และได้รับผลสำเร็จด้านการเสริมสร้างบุคลิกภาพให้ได้รับความเชื่อมั่นกับบุคคลที่ปฏิบัติงาน

เป็นลำดับที่ 1 รองลงมาเป็นการเป็นประธานศูนย์เครือข่ายเห็นคุณค่าตนเองและสังคมจำนวน 14 คน พัฒนาภูมิปัญญา ทักษะจากการเรียนรู้อย่างมีศักยภาพจำนวน 13 คน

ตารางที่ 3 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่ได้รับการศึกษา	29	8.68
2. ประถมศึกษา	80	23.95
3. มัธยมศึกษาตอนต้น	75	22.46
4. มัธยมศึกษาตอนปลาย	56	16.77
5. ปวช.	28	8.38
6. ปวส.	33	9.88
7.ปริญญาตรี	29	8.68
8. ปริญญาโท	4	1.20
รวม	334	100.00

จากตารางพบว่าสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษาจำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 23.95 รองลงมา ระดับมัธยมศึกษา

ตอนต้นจำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 22.46 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 16.77 และกลุ่มที่จบการศึกษาในระดับปริญญาโทน้อยที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.20

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานบทบาทเครือข่ายยุติธรรมชุมชนแก้ไขปัญหาความขัดแย้งส่วนที่ 2 แนวคิดการจัดตั้งเครือข่ายยุติธรรมชุมชนแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง

แนวคิดการจัดตั้งเครือข่ายยุติธรรมชุมชน	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น	อันดับที่
1. การเปิดเครือข่ายยุติธรรมชุมชนเวทีสาธารณะแก้ไขความขัดแย้ง	4.11	0.90	มาก	7
2. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาคุณภาพชีวิต	4.17	0.83	มาก	4
3. การจัดกิจกรรมร่วมกันเป็นการเสริมสร้างความสามัคคี	4.19	0.81	มาก	3
4. การบริหารจัดการที่ดีเสริมสร้างทักษะแนวคิดร่วมกันอย่างมีระบบ	4.10	0.86	มาก	8
5. บทบาทในการปฏิบัติงานคำนึงถึงความเสมอภาคและโปร่งใส	4.33	0.84	มาก	1
6. กำหนดโครงสร้างกฎระเบียบวิธีปฏิบัติและใช้บริหารให้ชัดเจน	4.17	0.87	มาก	5
7. หลักประชาธิปไตยเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพของประชาชน	4.27	0.84	มาก	2
8. วิธีปฏิบัติงานตามขั้นตอนได้รับผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ	4.04	0.88	มาก	9
9. การวางแผนทำให้ทราบข้อมูลของการปฏิบัติงานล่วงหน้า	4.03	0.88	มาก	10
10. มุ่งเน้นการกระจายสู่ท้องถิ่น	4.16	0.89	มาก	6
รวม	4.16	0.71	มาก	

จากตารางพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวคิดการจัดตั้งเครือข่ายยุติธรรมชุมชนแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในภาพรวมในระดับเห็นด้วยมาก ($x = 4.16, SD = 0.71$) อันดับแรกได้แก่ บทบาทในการปฏิบัติงาน

คำนึงถึงความเสมอภาคและโปร่งใส บทบาทรองลงมาหลักประชาธิปไตยเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพของประชาชนและการจัดกิจกรรมร่วมกันเป็นการเสริมสร้างความสามัคคี ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการพัฒนาความรู้เพิ่มศักยภาพผู้ประสานงานจัดการเครือข่ายยุติธรรมชุมชน

การพัฒนาความรู้: ส่วนที่1 พัฒนามิติทักษะความรู้	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	อันดับที่
1. ด้านพัฒนาความรู้กฎหมาย	4.34	0.72	มาก	2
2. ด้านความรู้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	4.14	0.82	มาก	5
3. ด้านจิตวิทยากับการปฏิบัติงาน	4.18	0.78	มาก	4
4. ด้านความรู้การบริหารจัดการ	4.26	0.69	มาก	3
5. ด้านเทคนิคการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	4.39	0.71	มาก	1
รวม	4.26	0.65		

จากตารางพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวคิดการพัฒนาความรู้เพิ่มศักยภาพผู้ประสานงานจัดการเครือข่ายยุติธรรมชุมชนในภาพรวมในระดับเห็นด้วยมาก ($x = 4.26, SD = 0.65$) อันดับแรก

ได้แก่ด้านเทคนิคการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ รองลงมา ด้านพัฒนาความรู้กฎหมายและด้านความรู้การบริหารจัดการ โดยด้านความรู้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรูปแบบการพัฒนาความรู้ผู้ประสานงาน

รูปแบบการพัฒนาความรู้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	อันดับที่
1. การจัดฝึกอบรม	4.20	0.75	มาก	3
2. การจัดสัมมนา	4.21	0.74	มาก	2
3. การจัดกิจกรรมร่วมกัน	4.28	0.71	มาก	1
4. การประชุมเชิงปฏิบัติการ	4.16	0.76	มาก	4
5. การศึกษาการปฏิบัติงานนอกสถานที่	4.15	0.79	มาก	5
6. การส่งเอกสารเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร	4.11	0.79	มาก	6
รวม	4.18	0.67		

จากตารางพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาความรู้ผู้ประสานงานในภาพรวมในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{x} = 4.18, S.D. = 0.67$) อันดับแรก ได้แก่ การจัด

กิจกรรมร่วมกัน รองลงมา การจัดสัมมนา และการจัดฝึกอบรมตามลำดับ โดยการส่งเอกสารเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

■ ผลการวิเคราะห์ทดสอบโครงการหลักสูตรและนำไปใช้ประเมินผล

ผลการประเมินก่อนหลังการฝึกอบรมหลักสูตรการพัฒนาความรู้ผู้ประกอบการเครือข่ายยุติธรรมชุมชน

ตารางที่ 7 ผลการประเมินก่อนหลังการฝึกอบรมหลักสูตรการพัฒนาความรู้ผู้ประกอบการเครือข่ายยุติธรรมชุมชน

หลักสูตร	ก่อนอบรม			หลังอบรม			t-test	p
	ร้อยละ	$\bar{X}$	SD	ร้อยละ	X	SD		
ความรู้ด้านกฎหมาย	33.20	3.32	1.49	41.60	4.16	1.82	5.629	.000
การบริหารจัดการ	35.20	3.52	0.77	40.80	4.08	0.95	2.585	.016
การพัฒนาชุมชน	33.60	3.36	1.08	39.20	3.92	1.32	3.219	.004
ด้านสังคมศึกษา	32.80	3.28	1.14	41.60	4.16	1.43	4.342	.000
ด้านจิตวิทยา	32.40	3.24	0.88	41.60	4.16	1.55	4.125	.000
เทคโนโลยีสารสนเทศ	26.00	2.60	1.47	38.40	3.84	1.34	10.382	.000
ด้านวิเคราะห์สถิติ	39.60	3.96	0.79	55.60	5.56	1.04	7.155	.000
ด้านธรรมพหุศาสนา	30.40	3.04	1.06	34.80	3.48	1.36	2.107	.046
ด้านการเมือง การปกครอง	34.80	3.48	1.36	32.00	3.20	0.87	2.998	.006
เทคนิคแก้ไข ความขัดแย้ง	36.90	3.96	1.14	30.00	3.00	1.15	6.547	.000
รวม	32.52	3.25	1.07	41.32	4.13	1.30		

จากตารางพบว่า ผลการประเมินก่อน
หลังการฝึกอบรมหลักสูตรการพัฒนาความรู้
ผู้ประกอบการเครือข่ายยุติธรรมชุมชนจำนวน

25 คน พบว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีคะแนน
ก่อนเข้ารับการฝึกอบรม คิดเป็นร้อยละ 32.52
ค่าเฉลี่ย 3.25 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.07

คะแนนหลังเข้ารับการฝึกอบรม คิดเป็นร้อยละ 41.32 ค่าเฉลี่ย 4.13 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.30 โดยกำหนดนัยสำคัญที่ 0.05 พบว่า คะแนนก่อนและหลังเข้ารับการฝึกอบรมของผู้ประสานงานเครือข่ายยุติธรรมชุมชนมีค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกัน

■ การอภิปรายและสรุปผล

สรุปสภาพปัญหาการจัดการเครือข่ายยุติธรรมชุมชนแก้ไขความขัดแย้ง ผลปรากฏว่า โดยการพัฒนาด้านความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในการบริหารจัดการเครือข่ายยุติธรรมชุมชน พบว่า สภาพปัญหาการจัดการความขัดแย้งให้ประสบความสำเร็จอย่างสันติวิธีขาดหลักการไม่เป็นระบบ ทำให้การปฏิบัติงานไม่เป็นขั้นตอนของการดำเนินปฏิบัติงานที่ได้รับคามเชื่อมั่น

สรุปผลการวิจัย ประเด็นสภาพปัญหาของการตัดสินใจและการแก้ปัญหาของความขัดแย้ง เพื่อให้ยุติอย่างสร้างสรรค์ให้กับผู้ใช้บริการเครือข่ายยุติธรรมชุมชนนั้น ผลการวิจัย ปรากฏว่าการตัดสินใจที่เหมาะสมประกอบ 5 ประเภท ดังนี้ 1. การตัดสินใจแบบเด็ดขาด 2. การตัดสินใจแบบยืดหยุ่น 3. การตัดสินใจตามลำดับขั้นตอน 4. การตัดสินใจแบบบูรณาการ และ 5. การตัดสินใจให้เป็นระบบ โดยเฉพาะประกอบข้อมูลที่สำคัญ ได้แก่ ประเด็นปัญหา การสร้างวิสัยทัศน์แก้ปัญหาคัดเลือกแนวทางที่ใช้ในการแก้ปัญหา และนำแนวทางประยุกต์ปฏิบัติงาน ซึ่งการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งประกอบด้วยเทคนิคหลายประการ อาทิเช่น

การไกล่เกลี่ยเป็นเรื่องของการตกลงกันหรือการตัดสินใจในสิ่งที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ ผู้ที่มีความขัดแย้งหรือข้อพิพาท (เอกชัย บุญยาศิฐาน, 2550 หน้า 122)

จากการวิเคราะห์ผลวิจัย พบว่า การยุติปัญหาความขัดแย้ง การตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหาที่สลับซับซ้อนขาดความมั่นใจ ขาดแคลนความรู้ด้านโครงสร้าง ขาดความมั่นใจกับการตัดสินใจแบบเด็ดขาด หรือแบบยืดหยุ่นความปรองดองซึ่งกันและ ด้วยเหตุด้านมิติสัมพันธ์ต่อกัน จึงเป็นผลกระทบการแก้ไขปัญหาไม่เป็นกลาง และขาดความพร้อมแสดงความคิดเห็นร่วมกันไม่ได้ดำเนินการก่อนจึงทำให้ข้อมูลที่ได้รับคลาดเคลื่อน ทำให้เกิดความไม่ชัดเจน และไม่สามารถตัดสินใจยุติปัญหาได้ ตามความต้องการที่พึงพอใจระหว่างกันอย่างสันติวิธี บุคลากรขาดความรู้ด้านกฎหมาย การบริหารจัดการการพัฒนาชุมชน ด้านจิตวิทยา ด้านสังคม และวัฒนธรรม เทคนิคการแก้ไขความขัดแย้ง เป็นต้น

สรุปผลการวิเคราะห์ของการวิจัย เกี่ยวกับด้านบุคลากรผลปรากฏว่า การจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่เหมาะสมควรต้องการกำหนดให้คุณสมบัติสอดคล้องการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่น เป็นที่ยอมรับกับสังคม และการปฏิบัติงานเกิดความสำเร็จ ดังนั้นกระบวนการที่สำคัญยึดเหนี่ยวให้บุคลากรสนใจและพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ด้วยองค์ประกอบ (จักร ดิงศภัทย์, 2549, หน้า 144) ด้านกลยุทธ์การบริหารทรัพยากรมนุษย์แบบ BCC (balanced scorecard) คือ พิจารณาทุณมนุษย์จากความพร้อม ทักษะ ภูมิสมารถ (talent)

■ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้รับความรู้และหลักสูตรเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านกระบวนการยุติธรรมกระแสหลักและกระบวนการยุติธรรมชุมชน
2. การเปิดเวทีเครือข่ายยุติธรรมชุมชนใช้บริการสาธารณะเพื่อป้องกัน ควบคุม และช่วยเหลือซึ่งกันและกันแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในสังคมชุมชน
3. หลักสูตรเพื่อพัฒนาความรู้บุคลากรที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับด้านเครือข่ายยุติธรรมชุมชนประกอบด้วยเนื้อหาวิชาความรู้และเชิงปฏิบัติงาน
4. ได้รับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติงานยุติธรรมชุมชนแก้ไขความ
5. การพัฒนาเพิ่มศักยภาพให้กับผู้ประสานงานจัดการเครือข่ายยุติธรรมชุมชนในการได้รับความรู้นำไปประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติงานอย่างภาคภูมิใจและเกิดความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงาน

■ บรรณานุกรม

กรมคุมประพฤติร่วมกับสำนักงานยุติธรรมกระทรวงยุติธรรม. (2546). รายงานการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง กระบวนทัศน์ใหม่: ยุติธรรมชุมชน วันที่ 16 พฤษภาคม 2546 ณ โรงแรมรอยัลซิดี กรุงเทพฯ.

เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์. (2552). หลักพื้นฐานกฎหมายมหาชนว่าด้วย รัฐธรรมนูญ และกฎหมาย กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

จักร ดิงศภัทย์. (2549) การจัดการยุคใหม่: กลยุทธ์การบริหารผลการดำเนินงาน กรุงเทพฯ: เอ็กซเปอร์เน็ต รุ่งเรืองรัตน์ พรินดีง จำกัด.

จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย และคณะ. (2551). การเปิดพื้นที่ของชุมชนในการอำนวยความสะดวกยุติธรรม. กรุงเทพฯ: กองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).

พงศ์ สุภาวสิทธิ์. (2541) การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมความรู้ทางด้านกฎหมายเพื่อนำไปใช้ในชุมชนชนบท สำหรับผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่. มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

ศิริพงษ์ เสงี่ยมาน. (2545). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการความขัดแย้งของตำรวจชุมชน. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. หลักสูตรปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต. สาขาการบริหารการศึกษา.

สมชาย พงษ์พัฒนาศิลป์, เผ่าพันธ์ ขอบน้ำตาล. (2552). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. กรุงเทพฯ: เจริญรัฐการพิมพ์.

เอกชัย บุญยาศิษฐาน. (2550) การบริหารความขัดแย้งในองค์กร กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.

รายละเอียดในการส่งบทความวิจัย/บทความวิชาการ เพื่อตีพิมพ์ลงวารสารกระบวนการยุติธรรม

วารสารกระบวนการยุติธรรม จัดทำขึ้นตามพระราชบัญญัติพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ.2549 ที่กำหนดให้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่ประการหนึ่ง คือ การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานยุติธรรม จัดประชุม สัมมนา ฝึกอบรม หรือเสนอแนะหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องในการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานยุติธรรม ดังนั้น สำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม ในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ซึ่งมีภารกิจหนึ่งคือการเผยแพร่ความรู้ทางด้านวิชาการในกระบวนการยุติธรรม จึงได้จัดทำวารสารกระบวนการยุติธรรมขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ผลงานทางวิชาการและผลการศึกษาวิจัย ตลอดจนองค์ความรู้ทางด้านกระบวนการยุติธรรม กฎหมาย และด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ไปสู่บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน นิสิต นักศึกษา รวมถึงประชาชนผู้สนใจทั่วไป ทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติ รวมทั้งเป็นเวทีหรือสื่อกลางสำหรับแนะนำและนำเสนอผลงานค้นคว้าวิจัยใหม่ ๆ

หรือความเห็นทางวิชาการ องค์ความรู้ใหม่ด้านกระบวนการยุติธรรม กฎหมาย และด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ผ่านบทความทางวิชาการ ผลงานวิจัยที่มีคุณภาพของนักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ บุคลากรผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไป พร้อมกระตุ้นให้เกิดการวิจัย การพัฒนาองค์ความรู้อย่างต่อเนื่องทั้งในเชิงทฤษฎีและเชิงปฏิบัติที่จะสามารถนำไปอ้างอิงประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานให้เกิดประโยชน์แก่สังคมโดยรวม

หลักเกณฑ์สำหรับผู้สนใจส่งบทความมาลงวารสาร

1. เป็นบทความวิจัยหรือบทความวิชาการทางด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
2. เป็นบทความที่ไม่เคยได้รับการตีพิมพ์ที่ใดมาก่อน หรือไม่อยู่ในระหว่างการเสนอขอลงพิมพ์ในวารสาร/สิ่งพิมพ์อื่น หรือหากเคยเผยแพร่ที่อื่นมาก่อนหรืออยู่ระหว่างการเสนอขอลงพิมพ์ในวารสารอื่น ต้องระบุชื่อวารสารหรือหนังสือดังกล่าวและต้องมีการอนุญาตพิมพ์ซ้ำเป็นลายลักษณ์อักษรจากเจ้าของบทความแนบมาพร้อม

กับแบบอนุญาตการเผยแพร่ด้วย

3. เนื้อหาต้นฉบับเป็นผลงานที่สรุปแล้ว มีความยาว 10 – 20 หน้า (A4) พิมพ์ด้วย ตัวอักษร Angsana New ขนาด 16 โดย ส่งต้นฉบับพิมพ์ 1 ชุดและแผ่นบันทึกข้อมูล พร้อมเขียนชื่อและเบอร์ติดต่อกลับ

4. ฝ่ายเลขานุการ จะส่งบทความให้ กองบรรณาธิการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา บทความ โดยผู้พิจารณาจะไม่ทราบชื่อ ผู้เขียนบทความ และจะติดต่อผู้เขียนในกรณี มีข้อแก้ไขจากผู้ทรงคุณวุฒิ Peer Review เพื่อให้ทางผู้เขียนนำไปดำเนินการแก้ไข เมื่อ แก้ไขเสร็จตามที่ Peer Review ประเมินแล้ว ให้ผู้เขียนนำส่งต้นฉบับที่แก้ไขพร้อม file

5. เมื่อบทความได้รับการตีพิมพ์ใน วารสารกระบวนการยุติธรรม ฝ่ายเลขานุการ จะนำส่งวารสารฯ ให้กับผู้เขียน จำนวน 2 เล่ม

6. ส่งต้นฉบับที่ กองบรรณาธิการ วารสารกระบวนการยุติธรรม : กองงาน คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรม แห่งชาติ สำนักงานกิจการยุติธรรม อาคาร รัฐประศาสนภักดี ชั้น 9 ศูนย์ราชการ เฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษาฯ ถนน แจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210 หรือ ncjad.oja@gmail.com

การเสนอต้นฉบับบทความวิชาการ

1. ชื่อเรื่อง (Title) ต้องมีทั้งภาษาไทยและ ภาษาอังกฤษ

2. ชื่อผู้เขียนและสังกัด (Author & by-line) ชื่อ นามสกุล สังกัด/หน่วยงาน ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยใช้ เครื่องหมาย *, ** ทำเชิงอรรถท้ายหน้า (footnote) ระบุตำแหน่งทางวิชาการ ชื่อ สถานที่ทำงาน หน่วยงาน หรือสถาบันของ ผู้เขียนที่เป็นปัจจุบัน

3. บทนำ (Introduction) ให้ข้อมูล และประเด็นสำคัญทางวิชาการ รวมทั้ง วัตถุประสงค์ของเรื่องนั้น

4. แกนหลักของเรื่อง อธิบายโดย ผลสมผสานกับข้อวิจารณ์ซึ่งประกอบด้วย ประเด็นย่อยหรือหัวข้อย่อย และข้อเสนอแนะ ที่ก่อให้เกิดแนวคิดใหม่

5. สรุป (Conclusion)

6. การจัดทำเชิงอรรถและบรรณานุกรม (References) โดยใช้วิธีอ้างอิงตามระบบ APA

การเสนอต้นฉบับบทความวิจัย

1. ชื่อเรื่อง (Title) ต้องมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

2. ชื่อผู้เขียนและสังกัด (Author & by-line) ชื่อ นามสกุล สังกัด/หน่วยงาน ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ในกรณีที่เป็นผลงานวิจัยร่วมกันหลายคน ให้เรียงชื่อตามลำดับความสำคัญของการมีส่วนร่วมในงานวิจัยนั้น โดยใช้เครื่องหมาย *, ** ทำเชิงอรรถท้ายหน้า (footnote) ระบุตำแหน่งทางวิชาการ ชื่อสถานที่ทำงาน หน่วยงาน หรือสถาบันของผู้เขียนที่เป็นปัจจุบัน

3. บทคัดย่อ (Abstract) ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เป็นเรียงความย่อหน้าเดียวที่มีใจความครบถ้วนสมบูรณ์ มีสาระโดยสังเขปประกอบด้วย วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการวิจัย (Materials and Methods) การวิเคราะห์และสรุปผล (Results Conclusion)

4. บทนำ (Introduction) ให้ข้อมูลและประเด็นสำคัญทางวิชาการรวมทั้งวัตถุประสงค์ของงานวิจัยนั้น

5. วิธีดำเนินการวิจัย (Materials and Methods) กล่าวถึงการออกแบบกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยเรียงเรียงตามลำดับขั้นตอน

6. ผลการวิจัย (Result) รายงานและอธิบายผลที่สำคัญที่เป็นจริง มีตารางหรือภาพประกอบตามความจำเป็นและเหมาะสม ซึ่งเนื้อหาส่วนนี้ควรมีสัดส่วนร้อยละ 50 ของบทความ

7. สรุปและอภิปรายผล (Discussion) นำประเด็นที่สำคัญของผลการวิจัยมาศึกษาอธิบาย วิเคราะห์ตามลำดับการเสนอว่าเหมือนหรือแตกต่างจากผลการศึกษาของผู้อื่นอย่างไรโดยมีหลักฐานอ้างอิงที่น่าเชื่อถือ การนำผลมาประยุกต์ใช้ รวมทั้งข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยและข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

8. การจัดทำเชิงอรรถและบรรณานุกรม (References) อ้างอิงโดยใช้ระบบ APA

9. หากมีเชิงอรรถอธิบายเนื้อหาในเนื้อเรื่อง ให้ใช้ระบบเชิงอรรถท้ายเรื่อง (endnote)

๑๐

JRD Knowledge Base

ให้คุณเชื่อมต่อคลังความรู้กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม
ได้ง่ายๆ...เพียงปลายนิ้วสัมผัส...

เพียงสแกน QR Code
หรือดาวน์โหลดที่

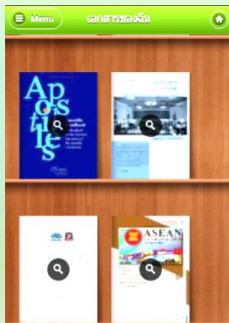
Android

ios

สรรสาระด้วย...

Free Download

...งานวิจัยน่ารู้

รวมคลังงานวิจัยของสำนักงานกิจการยุติธรรม

อาทิ การศึกษาทบทวนกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและความร่วมมือในเรื่อง
ทางอาญาของภูมิภาคอาเซียน การควบคุมผู้ต้องโทษโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์
การบังคับใช้โทษประเภทอื่นที่มีได้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา ฯลฯ

...บทความน่าอ่าน

คัดสรรบทความดีๆ จากวารสารด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม
อาทิ บทความ "สรรค์สร้าง...แสวงหา...สู่โลกใหม่แห่งการพัฒนาพหุนิติสมัย"
จากวารสารยุติธรรม บทความ "ความรับผิดชอบแห่งจากการใช้บัตรเครดิต
(กรณีมีเซลล์ลิป)" จากวารสารกระบวนการยุติธรรม ฯลฯ

...กฎหมายน่าศึกษา

รวมกฎหมายที่สำนักงานกิจการยุติธรรมเป็นผู้ร่างและประกาศใช้บังคับแล้ว
ทั้งในระดับพระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง และระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ

...รายงานสถิติน่าสนใจ

รายงานสถิติด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมที่สำนักงานกิจการ
ยุติธรรมรวบรวมและเก็บข้อมูล อาทิ สถิติการดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรม
สถิติแนวโน้มคดีอาชญากรรมในประเทศไทยสถิติข้อมูลผู้กระทำความผิด ฯลฯ

ปี พ.ศ.	คดีอาญา	คดีแพ่ง	คดีอาญา	คดีแพ่ง	รวม
2551	3,270	820	51	104	4,205
2552	3,485	827	45	105	4,362
2553	2,552	776	46	103	3,277
2554	3,585	1,230	145	104	5,064

สร้างสรรค์นวัตกรรมโดย

สถาบันวิจัยและพัฒนากระบวนการยุติธรรม

สำนักงานกิจการยุติธรรม อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น 9 ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ

E-mail: App_JRD@oja.go.th Facebook: <https://www.facebook.com/oja.jrd>

